

Sygn. akt III RC 120/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Mrągowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Sylwia Jaroszevska

Protokolant: sekretarz Bartłomiej Wiśniewski

po rozpoznaniu w dniu 03 czerwca 2019 roku w Mrągowie

sprawy z powództwa małoletniej N. K. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową A. K. (1)

przeciwko T. K. i S. K.

o podwyższenie alimentów

I. utrzymuje w mocy wyrok zaoczny z dnia 09 października 2018 roku w sprawie IIIRC 120/18,

II. nie obciąża pozwanych kosztami sądowymi.

Sygn. akt III RC 120/18

UZASADNIENIE

A. K. (1) działając w imieniu swojej małoletniej córki N. K. wniosła o podwyższenie alimentów przysługujących jej od pozwanych T. K. i S. K., ustalonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 29 grudnia 2010 roku w sprawie VIRCa 360/10 z kwoty po 150 zł miesięcznie do kwoty po 400 zł miesięcznie (d. k. 3-4).

W uzasadnieniu wskazała, że od orzeczenia w przedmiocie alimentów upłynęło już prawie dziesięć lat i przez ten czas uległy zwiększeniu usprawiedliwione potrzeby małoletniej, która znajduje się w okresie intensywnego rozwoju. Małoletnia obecnie uczy się w Szkole Podstawowej w Zespole Szkół nr (...) w M.. Wykazuje szereg objawów z kręgu zaburzeń lękowych, ma problemy w poprawnym pisaniu i czytaniu, pojawia się u niej ryzyko dysleksji i dysortografii. Cechuje się również nadmierną ruchliwością, impulsywnością i słabą koncentracją. Wymaga psychoterapii. Wskazała nadto, że poza alimentami pozwani w żaden inny sposób nie przyczyniają się do zaspokajania potrzeb małoletniej. Dodała nadto, że małoletnia mieszka wraz z matką i pełnoletnią siostrą P. K. w wynajmowanym mieszkaniu. Matka nie pracuje, utrzymuje się z pomocy społecznej oraz zasądzonych alimentów (d. k. 3-4).

Sąd Rejonowy w Mrągowie wyrokiem zaocznym z dnia 9 października 2018 r. w sprawie sygn. akt III RC 120/18 zasądził od pozwanych T. K. i S. K. alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie łącznie 800 zł miesięcznie na rzecz małoletniej N. K., płatnych do rąk matki A. K. (1), do 10-go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od 24 lipca 2018 roku, podwyższając tym samym alimenty ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 29 grudnia 2010 roku w sprawie sygn. akt VI RCa 360/10 (vide wyrok zaoczny sygn. akt III RC 120/18 k. 40).

Pozwany S. K. w sprzeciwie od wyroku zaocznego wniósł o uchylenie wyroku zaocznego, oddalenie powództwa w zasądzonej kwocie, zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów sądowych według norm przypisanych oraz o

zwolnienie go od ponoszenia kosztów rozprawy zaocznej oraz sprzeciwu. Pozwana T. K. w sprzeciwie od wyroku zaocznego wniosła analogicznie jak pozwany S. K..

W uzasadnieniu pozwani wskazali, że nie mieli możliwości stawienia się na rozprawę, albowiem nie otrzymali wezwania w sprawie do rąk własnych. Dodali, że od 14 lat mieszkają w Stanach Zjednoczonych. Powódka znając ich adres zamieszkania, podała w sprawie ich adres zamieszkania w Polsce. O rozprawie ustnie poinformowały ich osoby trzecie. W stosunku do zasądzonego roszczenia wyjaśnili, że ich obecna sytuacja życiowa jak i finansowa uniemożliwia im płacenie alimentów w tak wysokiej kwocie (d. sprzeciw k. 44, 46)

Dodatkowo pismami opatrzonymi datą 25 października 2018 roku pozwani zgłosili wniosek o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności wyroku zaocznego. Powyższe wyjaśnili brakiem możliwości odniesienia się do żądań powódki, wskutek podania przez nią nieaktualnego adresu zamieszkania. Pozwani bowiem od 14 lat mieszkają w Stanach Zjednoczonych (vide wniosek k.49, wniosek k.51).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. (2) oraz A. K. (1) zawarli związek małżeński w dniu 22 września 2001 roku. Ze związku tego mają dwoje dzieci - P. K. urodzoną (...) oraz N. K. urodzoną (...). A. K. (2) zmarł w dniu 30 stycznia 2009 roku. Przed śmiercią pracował jedynie dorywczo, dzieci powódki nie otrzymują z tytułu śmierci ojca żadnych świadczeń. Zakres ostatniego obowiązku alimentacyjnego pozwanych T. i S. K. wobec powódki N. K. ustalony został wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 29 grudnia 2010 roku w sprawie VI RCa 360/10 (d. akta sprawy IIIRC 266/09 k. 124, 163). Pozwani zobowiązani zostali wówczas dołożenia na rzecz wnuczki N. K. alimentów w kwocie po 150 zł miesięcznie.

W dacie ustalenia ostatniego obowiązku alimentacyjnego powódka miała 3 lata. Była dzieckiem zdrowym. Matka powódki pracowała, dlatego też do opieki nad małoletnią została zatrudniona niania, której A. K. (1) płaciła miesięcznie po 450 złotych (d. akta sprawy IIIRC 266/09).

Matka powódki N. K. odbywała wówczas staż w sklepie i uzyskiwała wynagrodzenie 760 zł miesięcznie. Ponadto pobierała zasiłek rodzinny i z opieki społecznej w kwocie 499 zł miesięcznie i dodatek do czynszu z MOPS-u w wysokości 86 zł. Mieszkała wraz z córkami w wynajmowanym mieszkaniu o powierzchni 38 m². Miesięczny koszt wynajęcia mieszkania wynosił 500 zł, opłata za czynsz wynosiła 255 zł, opłata za energię elektryczną – 75 zł, opłata za wodę – 70 zł, opłata za gaz – 30 zł, opłata za telewizję – 42,50 zł. Łącznie koszty utrzymania mieszkania i mediów z nim związanych wynosiły 972,50 zł. Ponadto matka powódki ponosiła koszty związane z zakupem żywności, odzieży, środków higienicznych oraz opłaty związane ze szkołą (składki, ubezpieczenia itp.) i edukacją (koszty podręczników i pomocy naukowych. Matka powódki była zdrowa. Nie spłacała żadnych kredytów ani pożyczek. Nie była z nikim związana. Nie posiadała żadnego majątku ruchomego ani nieruchomego. Na utrzymaniu nie miała nikogo poza dwiema córkami (d. akta sprawy IIIRC 266/09).

Pozwani - małżonkowie: T. i S. K. są dziadkami ojczystymi powódki P. K.. Od ponad 6 lat mieszkali w Stanach Zjednoczonych. W dniu 30 stycznia 2007 roku pozwany S. K. uległ wypadkowi podczas pracy. W wyniku wypadku doznał obrażeń prawej ręki i ramienia, obydwu dłoni i nadgarstków, co uczyniło go niezdolnym do pracy. Z powodu trwałego kalectwa wymagał stałej opieki, którą zapewniała mu pozwana T. K.. Z tego też powodu pozwana nie była w stanie podjąć zatrudnienia. Pozwani utrzymywali się z pomocy rządowej Stanów Zjednoczonych oraz stanu Connecticut. S. K. z powodu wypadku ponosił koszty związane z leczeniem i rehabilitacją. Wcześniej kontakt pozwanych z powódką i jej siostrą był systematyczny i panowały dobre stosunki. Sytuacja uległa zmianie po śmierci ojca powódki. Kontaktowali się z powódką raz na pół roku (akta sprawy sygnatura III RC 266/09 tut. Sądu).

Aktualnie powódka N. K. ma 12 lat. Uczęszcza do Szkoły Podstawowej w Zespole Szkół nr (...) w M.. Mieszka wraz z matką i starszą siostrą w wynajmowanym mieszkaniu o powierzchni około 47 m².

Powódka wykazuje szereg objawów z kręgu zaburzeń lękowych. Ma problemy w poprawnym pisaniu i czytaniu, pojawia się ryzyko dysleksji i dysortografii. Ponadto cechuje ją nadmierna ruchliwość, impulsywność i słaba koncentracja. Wymaga psychoterapii (d. k. 6-10, 11, 12).

Matka powódki jest bez zawodu. Nie pracuje, jest zarejestrowana jest w Powiatowym Urzędzie Pracy w M. jako osoba bezrobotna. Podejmuje jedynie prace dorywcze, w weekendy, za które otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 500-600 zł miesięcznie. Otrzymuje zasiłek rodzinny w kwocie po 330 zł na powódkę i jej siostrę. Ponadto przyznane zostało jej świadczenie wychowawcze z Urzędu Miasta M. w kwocie 1 200 zł płatne raz na 6 miesięcy na dwie córki, przy czym kwota zasiłku zależna jest od wykazanego dochodu. Nie otrzymuje żadnych dodatkowych świadczeń po mężu, z uwagi na to, że mąż nie przepracował wymaganych lat do uzyskania świadczeń. Dodatkowo pobiera świadczenie 500 + na młodszą córkę. Nie jest z nikim związana. Głównym środkiem utrzymania rodziny stanowią świadczenia socjalne oraz alimenty. Ponadto A. K. (1) wraz z córkami wspiera finansowo rodzina w kwocie około 500-600 złotych miesięcznie. Ponosi koszty utrzymania zajmowanego z córkami mieszkania w kwocie 850 zł miesięcznie, dodatkowo ponosi koszty opłat bieżących (prąd, gaz, telefony, telewizja i (...)) w kwocie 480 zł miesięcznie (dowód: odpis skrócony aktu urodzenia k.4, rachunki k.13-14, decyzja nr (...).440.204. (...) z dnia 24.10.2017 r. k.15-16, decyzja nr (...).440.1.526. (...) z dnia 25.09.2017 r. k.17 - 17 verte, zeznania k. 208-210).

Pozwani – małżonkowie: T. i S. K. dziadkowie powódki od 14 lat mieszkają w Stanach Zjednoczonych. Pozwana T. K. pracuje za wynagrodzeniem za pracę w wysokości 1.347 dolarów amerykańskich miesięcznie. Pozwany S. K. od 2010 roku przebywa na rencie inwalidzkiej z powodu trwałej niezdolności do pracy spowodowanej brakiem sprawności w obu rękach i w związku z tym otrzymuje polską rentę w wysokości 1 079,82 zł miesięcznie (około 286,20 dolarów amerykańskich miesięcznie) i amerykańską rentę w wysokości 182 dolary amerykańskie miesięcznie. Pozwani ponoszą koszty - najmu mieszkania 700 dolarów amerykańskich miesięcznie, opłat bieżących (gaz, prąd, telefon stacjonarny, telefon komórkowy i Internet) około 198 dolary amerykańskie miesięcznie, koszt paliwa do samochodu około 145 dolarów amerykańskich miesięcznie, podatek od samochodu i ubezpieczenie samochodu około 123 dolary amerykańskie miesięcznie, koszty leczenia medycznego i dentystycznego oraz związane z tym leki około 160 dolarów amerykańskich miesięcznie, żywność, odzież i środki czystości około 400 dolarów amerykańskich miesięcznych (dowód: oświadczenie z dnia 8.11.2018 r. k.67, 74 oraz 62-66, 69-73; decyzja ZUS z dnia 01.03.2018 r. k.111-112, legitymacja emeryta k.113, bon uprawniający do pomocy k.114-115, informacja o dochodach k.117-127, opłata za czynsz k.128-129, rachunki bieżące k.131-138, rachunek za telefon komórkowy k.139-140; rachunki k.141-189)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Sąd podwyższył alimenty do kwoty żądanej w pozwie, albowiem w oparciu o dowody zebrane w sprawie uznał, że od czasu ich ostatniego zasądzenia zaszła istotna zmiana w sytuacji powódki w rozumieniu art. 138 k.r.o.

Zmiana stosunków oznacza bądź to zmianę w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, bądź też w zakresie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Oceniany przez pryzmat wyżej powołanych przesłanek ustawowych zakres obowiązku alimentacyjnego może być zmniejszony lub zwiększany, adekwatnie do zmian w sytuacji uprawnionego lub zobowiązanego.

Przez zmianę stosunków rozumie się zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych. Tak określony przedmiot badania Sądu oznacza, że konieczne jest porównanie stanu istniejącego w dacie ostatniego orzeczenia ustalającego wysokość alimentów ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu.

W ocenie Sądu doszło do zmiany stosunków, które powinny skutkować zwiększeniem wysokości świadczeń alimentacyjnych w kwocie wskazanej w modyfikacji pozwu.

Przede wszystkim podkreślić należy, że od daty ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów upłynęły ponad dziewięć lat. Powódka N. K. była wówczas trzyletnią dziewczynką, a obecnie uczęszcza do szkoły podstawowej i znajduje się w okresie intensywnego rozwoju. W związku z powyższym niezbędne są wydatki związane z kupnem odzieży oraz wyżywienia. Wzrasta również zapotrzebowanie na środki higieny osobistej, kosmetyki. Naturalnym jest też, że powódka, jak każda nastolatka w tym wieku, potrzebuje pewnych kwot na wyjście ze znajomymi czy rozwój swoich zainteresowań i pasji. Najistotniejszą jednak, w ocenie Sądu, potrzebą dziecka jest edukacja i szereg wydatków z nią związanych np. zakup podręczników, pomocy naukowych, ubrań. Wydatki te nie występowały w dacie ustalenia obowiązku alimentacyjnego na dotychczasowym poziomie.

Poza sporem pozostaje fakt, że powódka potrzebuje alimentów w wyższej wysokości, niżeli te orzeczone ostatnim obowiązkiem.

Stwierdzić należy, że sytuacja finansowa matki małoletniej N. K. nie uległa zmianie. Co prawda w dacie ustalenia ostatniego obowiązku alimentacyjnego matka powódki odbywała staż w sklepie, natomiast obecnie pracuje jedynie dorywczo osiągając dochody rzędu 500 – 600 miesięcznie. Należy również zauważyć, że koszty związane z utrzymaniem gospodarstwa domowego wzrosły. Wprawdzie matka małoletniej, jako osoba zdrowa i sprawna winna, w ocenie sądu, podjąć zatrudnienie w celu poprawy swojej sytuacji finansowej, ale obecnie przyjąć należy, że jej obowiązek alimentacyjny wobec córki wyczerpuje się w osobistych staraniach związanych z codzienną pieczą i wychowaniem.

Pomoc pozwanych w finansowaniu wnuczki powinna być zwiększona. Pozwani oprócz płacenia alimentów praktycznie nie uczestniczą w codziennym wychowaniu dzieci, a cały ciężar w tym zakresie spoczywa na matce, która stara się zapewnić córce jak najlepsze warunki.

W życiu T. i S. K. zaszły zmiany. W okresie ustalenia ostatniego obowiązku alimentacyjnego pozwani utrzymywali się jedynie z pomocy rządowej przyznanej w związku z wypadkiem, któremu uległ S. K.. Strona pozwana T. K. opiekowała się z tego powodu mężem i nie mogła podjąć działalności zarobkowej. Obecnie pozwana pracuje. S. K. otrzymuje od 2010 roku rentę polską oraz amerykańską. W świetle zebranych w toku postępowania materiałów należało przyjąć, że sytuacja materialna pozwanych uległa poprawie.

W ocenie Sądu kwota, do jakiej zostały zwiększone alimenty – po 400 zł od każdego z pozwanych, przy jednoczesnym udziale matki małoletniej powódki w jej utrzymaniu, przystaje z jednej strony do obecnych potrzeb małoletniej, a z drugiej do możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanych.

Mając na uwadze powyższe Sąd utrzymał w mocy wyrok zaoczny z dnia 09 października 2018 roku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 623 ze zm.), z uwagi na charakter sprawy i sytuację finansową nie obciążając pozwanych kosztami sądowymi (punkt II wyroku).